

ДИЗАЙН-ОСВІТА ЯК ЗАСІБ ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Перехід до інформаційно-технологічного суспільства, зміни в соціально-економічному та духовному розвитку держави в системі і структурі загальної середньої освіти, здійснення інтеграції національної системи освіти в європейський освітній простір потребують людини нової генерації

Сучасній школі сьогодні належить важливе завдання – допомогти оволодіти методикою самостійного навчання, навчання упродовж всього життя, в засвоєнні принципу «чотирьох стовпів освіти» – навчитися знати, навчитися робити, навчитися співіснувати і навчитися жити.

Очевидною також стає необхідність зміни освітньої парадигми - «від людини освіченої до людини творчої», що передбачає перехід від накопичення знань до виховання особистості здатної до креативних та оригінальних рішень. Відтак, зростає потреба в розробці нових можливих шляхів та освітніх підходів, пошуку засобів розвитку творчого потенціалу та уявлень особистості. Саме цій потребі і відповідає дизайнерський підхід, який ґрунтується на широких освітніх можливостях дизайну і спрямований на формування творчої, креативної особистості.

На важливості дизайнерського підходу у творчому розвитку особистості свідчать дослідження С. В. Борисової, Н. М. Конишевої, С. М. Кожуховської, В. П. Тименка, Н. А. Сняткіної, Г. В. Юдіної та ін. Зокрема, на переконання Н. М. Конишевої, значення дизайнерських знань для становлення духовного світу людини як особистості та розвитку її творчого потенціалу важко переоцінити: вони необхідні людям будь-якого віку і будь-якої професії; вони є всезагальними та ефективними; вони є специфічним засобом формування соціальної свідомості [2].

Наразі, поняття «дизайн» міцно займає ключове місце серед понять, пов'язаних зі способом життя, соціальним

статусом, рівнем комфорту. Змістовне різноманіття дизайну як практичного способу художнього осмислення середовища проживання змінилося в кінці XIX століття, коли дизайн розуміли тільки як технічний, а в подальшому художнє проектування в області індустріального розвитку виробництва предметів побуту. Зараз поняття «дизайн» використовується в системі багатьох соціальних послуг, промисловості, як основного напрямку ергономіки. Це не тільки метод проектування зручних і красивих речей, але й частина культури сучасного суспільства і людини. Також, дизайнерська освіта стала дисципліною, що вивчається в системі початкової, середньої та вищої освіти.

Загалом, враховуючи численні тлумачення сутності дизайну [1, 2, 3], ми визначаємо «дизайн» як творчу художньо-проектну діяльність спрямовану на створення гармонійного предметного середовища у різноманітних сферах життя людини.

Із вище вказаних позицій доцільність організації технологічної підготовки учнів на основі дизайнерського підходу визначається самою сутністю даної підготовки, в основі якої лежить творчий процес перетворювальної діяльності. В основу концепції даного підходу закладені наступні принципи:

- навчання дизайну в першу чергу спрямоване на творчий розвиток і самореалізацію особистості учня;
- дизайнерська діяльність на уроці повинна мати особистісний зміст, узгоджуватися з інтересами дитини та орієнтована на реальне використання її в житті учня;
- розвиток інтересу до дизайну, естетичного смаку будується на основі наявного особистісного досвіду творчої діяльності;
- у процесі дизайнерської діяльності учень повинен стати повноправним суб'єктом діяльності, що має на увазі надання свободи вибору: в створенні задуму творчої роботи, вибору матеріалів, виду техніки, складності виконання творчого завдання і т.д.;

- навчання дизайну необхідно погоджувати з індивідуальними здібностями, творчою вибірковістю дитини (перевагам до видів діяльності, особистісним сенсам і т.д.)
- навчання дизайну будується на основі принципу: від простого до складного, при цьому на початкових етапах учитель показує учням різноманітні прийоми дизайнерської діяльності, а згодом учні, оволодіваючи ними, формують власний досвід дизайнерської проектної діяльності [1].

Відповідно вище викладеного, важливим питанням сучасної дизайн-освіти є формування в учнів дизайнерського мислення. Останнє передбачає наявність у людини таких оцінних суджень та способів творчої діяльності, які визначають естетичне відношення до світу речей та оточуючої дійсності в цілому.

Список використаних джерел:

1. Бахтеева Л. А. Дизайн как средство творческого развития учащихся на уроках технологии [Електронний ресурс] / Бахтеева Любовь Анатольевна . – Режим доступу : http://ir.nul.nagoya-u.ac.jp/jspui/bitstream/2237/15862/1/v8_p54.pdf. – Назва з титул. екрану.
2. Конышева Н. М. Методика трудового обучения младших школьников. Основы дизайнобразования: учебное пособие для студентов средних педагогических учебных заведений / Н. М. Конышева. – М. : Академия, 1999. – 192 с.
3. Святкина Н. А. Развитие дизайнерского мышления младших школьников в процессе работы с бумагой на уроках технологии и художественного труда в начальных классах / Н. А. Святкина, Г. В. Юдина // Педагогика: традиции и инновации (II): материалы междунар. заоч. науч. конф. (г. Челябинск, октябрь 2012 г.). – Челябинск : Два комсомольца, 2012. – С. 100-103.